

Брежнева-Єрмоленко Ольга Василівна
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та обліку
Дніпровського державного технічного університету,
olga.breol@gmail.com

Галаганов Василь Олександрович
студент напрямку «Фінанси і кредит»
Дніпровського державного технічного університету,
vasilij.galaganov@gmail.com

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

**Брежнева-Ермоленко Ольга
Галаганов Василий
ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ СРЕДЫ
В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ
НЕСТАБИЛЬНОСТИ**

**Brezhnyeva-Yermolenko Olha
Galaganov Vasyil
PROBLEMS OF ENTREPRENEURIAL
ENVIRONMENT'S FORMATION
IN CONDITIONS OF ECONOMIC
INSTABILITY**

Розвиток підприємництва є одним з ключових напрямів розвитку для кожної країни з відкритою економікою. Саме підприємницький сектор є основним учасником процесу створення ВВП, розподіл і перерозподіл якого дозволяє підтримувати усі сфери суспільного життя в країні на конкурентному рівні. Проте варто відзначити, що на сьогоднішній день підприємницький сектор України стикається з багатьма питаннями, які стримують розвиток приватного бізнесу в країні. Особливої уваги заслуговує проблема формування сприятливого підприємницького середовища в умовах нестабільності й невизначеності вітчизняної економіки. Тому для вирішення даної проблеми необхідно провести комплексний аналіз бізнес середовища в Україні та запропонувати шляхи для інтенсифікації його розвитку.

Метою даного дослідження є визначення сутності підприємницького середовища як системи, особливостей її складу та структури; проведення аналізу основних факторів, які стримують розвиток бізнесу в сучасних умовах; надання рекомендацій стосовно вирішення проблем підприємництва та інтенсифікації розвитку бізнесу в Україні.

Перш за все необхідно визначити роль підприємницького середовища в економічних процесах і ступінь його впливу на підприємство. Оскільки підприємство є відкритою системою, на нього здійснюється комплексний вплив навколишнього середовища. Тому підприємницьке середовище слід розглядати як систему взаємопов'язаних сфер.

Відзначимо, що у сучасній науковій літературі структуру підприємницького середовища визначають як сукупність таких елементів: фізичне (географічне) середовище; демографічне середовище; соціокультурне середовище; екологічне; науково-технічне (технологічне); правове (юридичне) середовище; економічна ситуація; політична ситуація; міжнародне середовище; інституціональне середовище (інфраструктура підприємництва) [1, с. 98–99].

Усі зазначені сфери тісно взаємодіють між собою і здійснюють двоїтий вплив на діяльність підприємства: як кожна окрема, так і в складі комплексної дії бізнес-клімату. Тому можна стверджувати, що вплив на підприємство буде здійснюватися залежно від стану функціонування кожної зі сфер.

Необхідно відзначити, що у вітчизняному підприємницькому середовищі існує ряд проблем і факторів, які стримують розвиток бізнесу та не дають можливості повноцінного функціонування для підприємства. Тому доцільним є визначення основних проблем і сфер, на які вони здійснюють вплив. До таких факторів слід віднести:

- обтяжливу систему бухгалтерської та податкової звітності (правове середовище);

- надмірний економічний та адміністративний тиск з боку податкових служб (правове, інституціональне середовище);
- відсутність чітко сформованої державної політики у сфері підтримки малого та середнього бізнесу (правове, економічне середовище);
- підрив економічної ситуації внаслідок анексії Криму та ведення бойових дій на Сході України (економічне, політичне, міжнародне середовище);
- надмірне втручання органів державної влади в діяльність суб'єктів господарювання (правове; інституціональне середовище);
- невпевненість вітчизняних підприємців та іноземних інвесторів у стабільності умов ведення бізнесу (економічне, міжнародне середовище);
- застаріле обладнання та неконкурентоспроможні технології на промислових підприємствах (технологічне, економічне середовище) [2, с. 124–128].

Для вирішення даних проблем необхідно застосувати комплексну стратегію розвитку підприємництва та поживлення ділової активності в країні. На нашу думку, при розробці такої стратегії, до неї необхідно включити такі заходи:

- економічне та адміністративне стимулювання процесу формування інноваційного потенціалу підприємств (людських і матеріальних ресурсів);
- мінімізація впливу збройних конфліктів шляхом застосування іноземного досвіду та вітчизняних наукових доробок у сфері оборонної доктрини та функціонування економіки в умовах війни та заморожених конфліктів;
- боротьба з тіньовою економікою та негативними явищами, до яких вона призводить;
- зниження регуляторного тиску на підприємницький сектор у питаннях бухгалтерської звітності з одночасним посиленням комплексного державного та експертного контролю у питаннях соціального захисту працівників вітчизняних підприємств;
- вдосконалення чинного законодавства стосовно взаємовідносин підприємств і держави у податковій сфері.

Підводячи підсумок, необхідно відзначити, що підприємницьке середовище є невід'ємною складовою повноцінного функціонування економіки. На сьогоднішній день спостерігається ряд диспропорцій і факторів, що порушують взаємодію підприємства та зовнішнього середовища, ускладнюють процес розвитку вітчизняного бізнесу. Найбільший дестабілізуючий вплив зазначені фактори здійснюють на правову (юридичну), економічну, політичну та міжнародну сфери підприємницького середовища. Тому для вирішення даних проблем необхідно застосувати комплексну програму розвитку підприємництва та поживлення ділової активності в Україні. Її реалізація дозволить нівелювати або мінімізувати вплив дестабілізуючих факторів на бізнес-клімат і створить умови для інтенсивнішого процесу створення і розвитку вітчизняних підприємств.

Список використаних джерел

1. *Гой І.В., Смелянська Т.П.* Підприємництво: навчальний посібник / І.В. Гой, Т.П. Смелянська. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 368 с.
2. *Стадник В.* Складові і чинники формування потенціалу розвитку малого підприємництва / В. Стадник, О. Петрицька. – К.: Актуальні проблеми економіки, 2006. - №12. – С. 122–131.